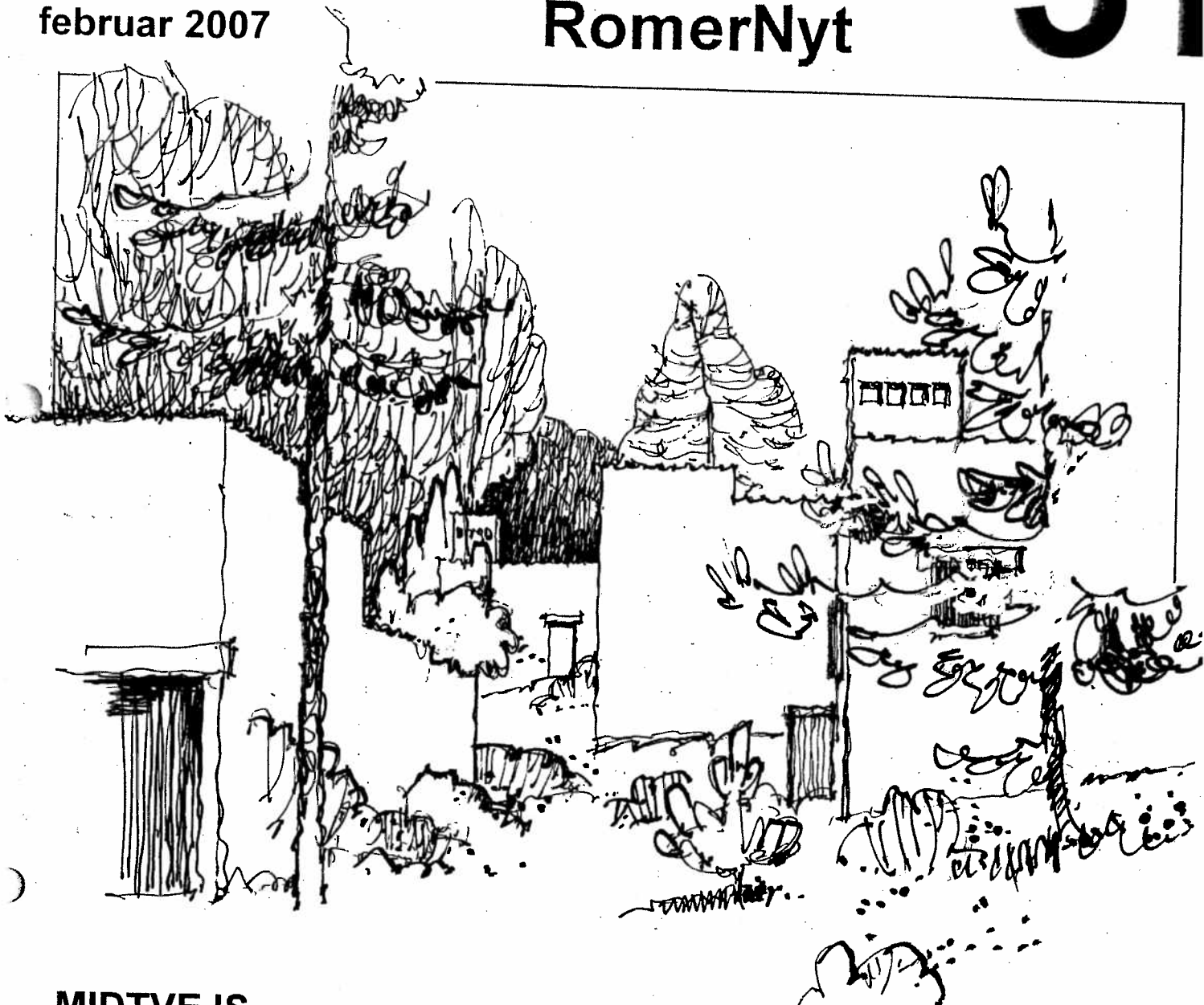

februar 2007

RomerNyt

MIDTVEJS

Midtvejs mellem to generalforsamlinger blev Julemødet 2006 brugt til en drøftelse af tre væsentlige opgaver. Et par af dem (Vedtægterne og Vedligeholdelsesvejledningen) var en del af bestyrelsens program for året, og arbejdet hermed fortsætter nu i de respektive udvalg med henblik på fremlæggelse for den kommende generalforsamling. Den tredje opgave (tagrørene) er kommet til som en naturlig del af diskussionen om områdets pleje og 'vildskab', og den varetages i fortsættelsen af DgU ved forhandling med de berørte. Det skriver vi om i dette blad.

I januar har bestyrelsen efterfølgende holdt status over årets øvrige opgaver, og konstateret af alt er

vel igang. Særligt påtrængende er forholdene vedrørende de indre veje og dræning af Havremarken, det skriver vi også om. Desuden er der en orientering om en interessant udvikling i mulighederne for tilskud til særlige formål, samt anden aktuel information.

Og så er ismester-ordningen trådt i funktion, selv om der ikke er meget at bruge den til netop nu.

Uden at det har været rigtig vinter synes det som om foråret står for døren. Det er både skræmmende og løfterigt, vi kan kun håbe, at de nye spirer ikke har været for overmodige.

/red

NOTAT/REFERAT fra JULEMØDET 28.11.2006 .....

Deltagere: 38. - Formanden bød velkommen med en særlig velkomst til de nye indflytterne: Vivian & Jesper Vaupel (CP21) samt Lene Juul-Andersen & Frank Rosendahl Nielsen med børnene Johan & Hanna (CP41). Herefter forløb diskussionerne ifølge oplæggets 3 punkter: udkast til nye vedtægter – tagrørene i søen, og – supplement til vedligeholdelsesvejledningen. Finn Lassen styrede drøftelserne, og det lykkedes at komme gennem forløbet indenfor tidsrammerne, således at mødet kl. 21 kunne mødet gå over til "snitterne" i form af Bentes formidable rullepølse, pølser fra Horserød og gode oste.

1. DRØFTELSE: Oplæg til ny vedtægt.

For LOVudv. henviste **Trygve** til udvalgets redegørelse i RomerNyt. Han fastslog, at debatten på mødet og i løbet af foråret, dvs. indtil generalforsamlingen, skal bruges til at klarlægge "om det er sådan vi vil have det?" – Han omtalte derefter nogle af udvalgets forslag, blandt andet: at kun **ejerne er medlemmer** (det vil sige ejere ifølge ejendommens skøde), - **formålsparagraffen**, som fastslår forholdet til fredningen, og - ændrede forhold vedr. **fuldmagter**.

Han opfordrede alle romere, hvadenten man har deltaget på Julemødet eller ej, til at kommentere oplægget og stille forslag om hvadsomhelst man vil have tilføjet eller gjort anderledes, enten til RomerNyt eller direkte til udvalget. Vedtægter er uhåndterlige at detailbehandle på generalforsamlingen, og udvalget vil derfor reagere efter omstændighederne på henvendelserne, enten ved at indkalde til et særligt møde, nedsettelse af et hurtigudvalg *eller* ved sam-

tale med de pågældende.

På selve mødet efterlyste **Ørn** (CP25) en bemærkning om Partiel Byplan nr.11 i formålsparagraffen og en præcisering af om foreningen rådgiver *eller* varetager medlemmernes interesser, og **Morten** (CP25) havde bemærket, at udvalget havde forslået én, men overvejet 2 stemmer pr hus. Mht. det grønne anbefalede han "kun én stemme, da samme træ kun kan fældes eller ikke-fældes".

Udvalget er herefter klar til at modtage yderligere tilbagemeldinger fra romerne, og forventningen er at fremlægge et endeligt afklaret forslag til nye vedtægter for generalforsamlingen i maj.

2. DRØFTELSE: Fældning af tagrør

For DgU indledte **Morten** med at redegøre for det aktuelle ønske vedr. fældning af tagrør og DgU's forventning om at finde en løsning et sted "mellem at lade tagrørene stå overalt eller fjerne det hele". Han anbefalede at følge det udsendte forslag fra **Pernille** &

Hans (HD7), nemlig at diskutere begrundelsen for tagrør før diskussionen om, hvor de skal være.

Hans fandt at tagrørene hører til, men efterlyste dog den egentlige begrundelse for at have dem: Er det vandrensning, dyreliv eller æstetik, der er årsagen?

Morten, Clemme (CP45 m.fl. bød ind med svar: Tagrør kommer af sig selv, når omstændighederne er til det, og den ultimative ende på det er at søen bliver mose. Enhver mellemløsning kræver indgreb. Tagrør er delvis rensende for søen, idet de binder tungmetaller. Det er dyrt og omstændeligt at fjerne dem (rodnettet), hvis det er det man vil. Mht. dyrelivet er det ikke et spørgsmål om en fugl fra eller til, men at (gamle) rør skaber insekt- og andre former for liv. - Det drejer sig derfor om det er natur ell. laden-som-om-natur vi vil have. Med hensyn til æstetikken hænger den nøje sammen med, at tagrørene hører til, men også at det er en vækst af anden karakter end de øvrige, som findes på området.

Med hensyn til hvor tagrørene kan gro an-

befalede **Peter Hansen** (CP43) at kappe både tagrør og grimme tjørn omkring søen, for så kunne man begynde for fra og sammen vurdere, hvor rørene bedst kan få lov at udvikle sig. **Morten** svarede, at tagrørenes vækstmulighed allerede kan vurderes nu og tydeligst i vækstperioden (primo juni), og mht. grimme tjørn er nye allerede plantet til afløsning.

PKAndersen (CP47) syntes at det er ok med 3 grupper tagrør, men de må kunne kortes af, hvor der er problemer og i stedet vokse ind til hegnet. **Trygve** (KV87) fandt, at tagrør tættere på hegnet vil gøre turen omkring søen mere spændende, og **Birte** (HD3) foreslog, at lade rørene brede sig længere ud i søen.

Hans demonstrerede en overhead, at tagrør ifølge DenGrønnePlan kan tillades at vokse på hele vest-nord-&-øst-siden og han anbefalede, at man desuden inddrager øen, rokerer grupperne og ser stort på spørgsmålet om gamle rør. Så får alle fornøjelsen, og generne fordeles. Hans ønskede desuden en mindre skarp afgrænsning af rørene.

Morten oplyste, at tagrør ikke kan gro på vestsiden eller på øen, og på sydsiden må de ikke ifølge rådgiverne. Øvrige steder gror de efter bundforholdene og den beskæring vi vælger. Ud mod vandet er afgrænsningen skarp af naturlige grunde, og på land bliver den det uundgåeligt pga. leen. Morten mente at have forstået, at romerne gerne vil have både tagrør og fugleliv, og gamle rør er vigtige i den forbindelse. I løbet af en sæson bliver nye rør forøvrigt lige så høje som gamle. Hvad slåningen af tagrør angår har vi haft succes. Slåning langs søbunden er effektiv, fordi stubbene dør, og der vil gå en årrække før fyldig vækst vil kunne genoprettes via rodnettets fra land, - et bud herpå er 4-5 år. At rokere grupperne vil derfor kræve så lange tidsforløb, at ordningen ikke vil kunne fungere i praksis. Vi må indstille os på at grupperne er permanente. Med hensyn til æstetikken fandt han desuden, at tagrørene har betydning som både baggrund og forgrund for oplevelsen af søen, hvad især fotografier kender til.

Morten gennemgik så de 5 udsendte forslag (RomerNyt-30) og supplerede med en overhead, som var lavet til lejligheden, og som analyserede muligheder i mellemforslagene. Den

viste at de tre nuværende rørgrupper fortsat vil kunne opfattes som helheder, selv om de opdeles yderligere. Han så en mulighed for en mindre justering af gruppernes længde, og en udvidelse tættere på stien, og han så desuden mulighed for at give hvert hus udsigt ved udsnit i rørbræmmen og tilbød at forhandle med de berørte om den nærmere udformning.

Hans var "ligeglad med fuglene" og uenig i den skitserede fremgangsmåde, og han fastholdt sit ønske om en rokerende løsning med lige fordeling af gener. **Bente** (HD5) ønskede ligeledes at rokere og gerne mindre grupper. Grupperne må gerne gå ind til hegnet, og hvis det ikke er nok, må fuglene flytte.

Finn Lassen konstaterede, at der var noget for DgU at arbejde videre med, og han sluttede drøftelsen med at fastslå, at det mest fremkommelige var Mortens tilsagn om at tale med dem som bliver berørt af ændringerne.

3. DRØFTELSE: Supplement til Vedligehold.vejningen

For BYGNudv (BYG) indledte **Ørn** med historien om stop for stål-skorstene & termoruder

& KuAS's sendrægtige sagsbehandling.

LisbethPepke (KuAS) har dog på det seneste præsteret et par meget hurtige godkendelser, og hun har netop afsluttet tagsagen KV99 (Tom Nielsen) som blev indledt januar 2004(!). LP har således vist sig ganske effektiv, men det fremgår, at hun har vanskeligheder med hensyn til at få lov til at samarbejde med os om revision af Vedligeholdelsesvejledningen og BYGNudvalget ser derfor ingen anden udvej end at begynde på egen hånd. Udvalget arbejder nu på at fremlægge et samlet forslag til en revideret vejledning for generalforsamlingen i maj. Herefter gennemgik **Ørn** det udsendte oplæg til supplerende emner, som kan/bør indgå i den reviderede vejledning.

Jesper&Malene(CP53) ønskede mere frihed end det, som fremgår af det udsendte oplæg, og de overvejer selv at ansøge om at bygge ud fra værelset for enden af stuen i stedet for i garagen, som oplægget anviser.

Ørn konstaterede, at ingen kender KuAS's holdning, før næste ansøger har fået et svar, og **Hans** (BYG) fandt grund til at advare om, at svar på ansøgninger har det med at skabe præcedens og at vilkårlige ansøgninger

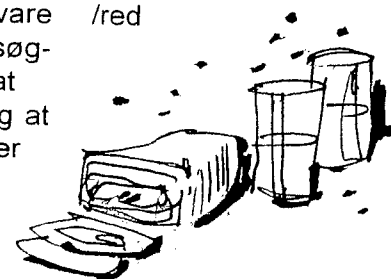
meget nemt kan afvises med et nej. - Det er BYGudv's opfattelse, at forslaget om at tillade garagen udbygget er det, som har bedst mulighed for at blive accepteret. **Pia** (CP49) gjorde opmærksom på, at husene er fredet både udvendigt og indvendigt, og skattefordele og fradrag rimeleggør visse restriktiner. **Poul Thorpen** (CP31) fandt i den forbindelse at det er rimeligt at undlade fradrag for udgifter ved selvtægt.

Jens(CP15) førte diskussionen tilbage til det udsendte oplæg, som han finder restriktivt i sin tone. Jens havde bemærket at udvalget kun 'anbefalede' to punkter, medens resten var 'må-&-skal'. Han anbefalede, at gå mere efter 'den gode historie' og fortælle, hvorfor tingene er som de er, - og derefter overlade initiativet til romerne hver for sig.

Dirigenten afsluttede diskussionen med at fastslå, at Vedligeholdelsesvejledningen både bør beskrive 'det vigtige' og 'det mulige', -

og herefter tog forsamlingen fat på snitter og samvær indtil mødet endte klokken godt 22.

/red

TAGRØRENE

hvad nu?

På baggrund af udmeldingerne fra Julemødet går DgU nu igang med at udarbejde et forslag til tagrørgruppernes placering.

DgU håber at kunne præsentere forslaget i næste nummer af RomerNyt.

Det mest problematiske er placeringen af tagrør langs søens østside, og i den forbindelse planlægges afholdt et fællesmøde med de berørte beboere langs Holger Drachmannsvej.

Det kan her og nu udmeldes, at der i modsætning til de foregående vintre - ikke i år vil blive fældet tagrør over isen (vandspejlet).

Med udsigt til fældning til sommer af en del af tagrørene søges sikret flest mulige gamle tagrør til glæde for insekt- og fuglelivet.

DgU/pkm 31.01.07

DE indre VEJE

DgU har kontaktet Teknisk Forvaltning for at afklare forholdene om indre veje

De indre veje, Holgdvej Hauchs-&Baggesensvej er i dårlig stand. Især er HD meget nedslidt, og huller i vejen repareres kun nødtørfigt og bryder snart efter op igen.

Generelt er vejene for svage til nutidens tungere trafik, de er for dårligt anlagt og afvandingen er mangelfuld.

Rampen og CPvejs blinde ende (CP11-25) er i noget bedre stand, men nogle steder skadet af trærodder og nedkørte kanter. Flere steder er asfalten ført helt ind til husene og det skader murværket ved vandslag & saltning

Et aktuelt og særligt problem er anvendelsen af HD & HV's ydre del, idet dræning af Havremarken kan risikere at trække saltet vintervand fra disse vejstykker, og det vil med stor sandsynlighed skade søen, som skal modtage drænvandet.

Spørgsmålet er, hvem der skal gøre noget ved det, og hvad og hvornår det skal gøres. Som led i en opklaring holdt DgU et møde i efteråret med vejingeniør Henrik Olsen & Per Godtfredsen (begge TF). Her fremgik det, at vejkontoret alene er indstillet på nødvendige reparationer medens der ikke er midler til større arbejder. HO var uforberedt

på, at fredningen kunne kræve særlige hensyn, og han undrede sig over, at vejene overhovedet er kommunale, eftersom de efter hans professionelle skøn mest lignede, hvad der hedder 'private fællesveje'. Alligevel har han (efter sjældne sædvane) foranlediget huller lukket (sidst på HDvej her i efteråret), men nu skulle forholdene undersøges nærmere.

Undersøgelsen er nu foretaget, og den har bekræftet praksis, idet HDvej, HV & BV vitterlig siden 1965 har været opført i Kommunens Vejregister som 'kommunale biveje', og et godt gæt er, at dette forhold skyldes en aftale med kommunen, da udstykningen i sin tid fandt sted langs HV.

Vejstykkerne CP11-25 & CP43-59 er derimod opført i registret som 'private fællesveje' og de er derfor som hidtil antaget et anliggende for ejerlauget alene.

Efter aftale mellem HO & Stig Andersen (best/03) bliver CP11-25 imidlertid saltet af Kommunen (nu og da), og reparationer er aftalt (men vist aldrig udført). Yderligere afklaring vedrørende det vejstykke er næppe til fordel for ejerlauget og afventer derfor, at en konkret situation opstår.

Så langt så godt. Nu er det i det mindste bekræftet, hvor vi står mht. ejerforhold, og vi kan begynde at planlægge for vores egne vejes vedkommende.

Mere usikkert er det, hvad vi kan regne med, når det drejer sig om de kommunale veje, som samtidig er i dårligste stand. Den store model er en forstærket vej-kasse, den lille (og utilstrækkelige) model er ny belægning, og hertil kommer problemerne med kantstenene, friskæring langs huse, afvanding og kørefaste rabatter.

Hvordan det skal gribes an i forhold til Kommunen er uklart. En aftale med Vejkontoret klarer den næppe alene, den tekniske direktør er under udskiftning, og en politisk kontakt kræver klar udmelding om fredningens betydning og offentlighedens interesse i Romerhusenes veje.

DgU og bestyrelsen er gået i tænkeboksen

/red

HAVREMARKEN

Notat vedr. møde med GEO (geoteknik) v/ Peter Jørgensen 24.11.06, - tilstede: Clemme, Morten, JJ

Dræning af Havremarken har en tid været på DgU's program, og i budgettet er der afsat 65.000kr til forundersøgelser og evt. igangsættelse af arbejdet.

Som led i denne opklaring foretog geologen Peter Jørgensen (GEO) den 24.11.06 en registrering af forholdene med henblik på at udarbejde konkret forslag til en dræning. En del af problematikken er okkerudfældning, som er til skade for både plante- & dyreliv i Søen (omtalt i RomerNyt-30).

DgU benyttede lejligheden til også at drøfte andre vandforhold i terrænet.

GEO's rapport & forslag er endnu ikke modtaget men problemstillingen tegner sig allerede klart på baggrund af den indledende samtale:

Romerhusenes terræn er som bekendt meget lerholdigt. I uberørt jord ligger gult ler normalt lige under muldlaget i 2-4 meters dybde. Gult ler indeholder iltet jern, og den er uskadelig og porøs og rimeligt god til at lede vand bort. Nedenunder ligger gråt ler som indeholder reduceret (ikke iltet) jern, og det er kompakt og stort set vandtæt.

I forbindelse med det oprindelige byggeri er der sket en afskrælning

af terrænet, som visse steder har blottet den grå ler eller bragt den meget tæt på overfladen. Det betyder, at vandet ikke kan komme væk, men det løber på oversiden af lerlaget, og for Havremarkens vedkommende er jernindholdet desuden begyndt at ilte, med det resultat at der dannes okker.

Situationen for Havremarkens vedkommende kan sammenlignes med 'traktose' og løsningen er et dræn med udløb til Søen, idet okkeren formentlig kan opsamles i en udfældningsbrønd. Hvis dette ikke er tilstrækkeligt, må vandet ledes bort gennem Søens overløb, og dette vil i givet fald kræve pumpe og evt. også tilladelse. -

Et projekt bliver nu lavet med henblik på forelæggelse for generalforsamlingen i maj og forventet udførelse i sommeren 07.

Andre problemer, som DgU benyttede lejligheden til at drøfte bliver ikke behandlet yderligere i GEO's projekt. Disse problemer var følgende:

Afgravning, opfyld & sætningsskader.

Ved afgravning i sin tid på Baggensesvej og Hauchsvej blev afgravet materiale bl.a. brugt på dele af HDvej, og det har formentlig været årsagen til de sætningsskader som blev konstateret på HD6 & HD8 i forbindelse med sidste ejerskifte begge steder. Da romerhusene generelt ikke er plaget af revner, tyder meget på at ydervæggens fundamenter rigtigt nok er ført til fast bund, men det kan have knebet med at komprimere tilstrækkeligt under oprindeligt gulv, og man kan have overset funderingsproblemet ved senere tilbygning.

Har fugt i vægge noget at gøre med vandførende lag?

Ved afgravning (eller snarere afskrælning) af oprindeligt terræn kommer det tætte (grå) lerlag som nævnt nærmere til overfladen, og vand står eller løber derfor på overfladen eller i de øverste jordlag. Dette kan meget vel være tilfældet på BV og HV, hvor vandet meget vel kan tænkes at stå/løbe tæt under overfladen og eventuelt under nogle af husene. Når/hvis dette er tilfældet vil vandet meget vel kunne samles i gruben

af løsnet jord omkring fundamentene og være forklaring på den fugtopstigning i ydervæggen, som enkelte har haft problemer med. Hvor dette problem findes er løsningen individuelt omfangsdræn som adskillige allerede har udført på belastede steder i tidens løb.

Sker der ændring af jordens bæreevne ved dræning?

Nej! - Ved dræning af Havremarken skal man ikke frygte nogen ændring af jordens bæreevne for de omkringliggende huses vedkommende.

Ved eventuel udførelse af individuelle omfangsdræn er det derimod formentlig rigtigt ikke at lægge drænet dybere end underkanten af eksisterende fundament

Er fugt i Dalen et problem for husene?

Nej, det ser ikke sådan ud. Fugten er begribelig som følge af terrænets fald mod Montebello, men strømningen i jordlagene vurderes ikke som et problem for de omgivende huse da disse alle ligger hensigtsmæssigt i forhold til strømningen.

/red

VEDLIGEHOOLD *elsesvejledningen ...*

hvordan kommer vi videre?

Som beskrevet i oplæg til Julemødet & i Romer Nyt-30 har KuAS været ganske tung at danse med, når det drejer sig om Vedligeholdelsesvejledningen.

Den hidtidige Vejledning blev udarbejdet i alle detaljer i samarbejde med Bendt Friis, som dengang var sagsbehandler for Romerhusene. KuAS godkendte imidlertid aldrig den færdige vejledning i sin helhed, men den har alligevel været til støtte for både ansøgninger og godkendelser indtil 2003, hvor den blev sat ud af kraft som følge af Det særlige Bygnings-syn's udmelding om stop for termoruder og en risiko for et tilsvarende stop for udbygninger.

Med brev af april 2004 og adskillige møder sidenhen har BYGNudv forgæves søgt at få aftalt en række principper som grundlag for udvalgets revision af Vedligeholdelsesvejledningen. Skiftende sagsbehandlere har erklæret god vilje, men intet er sket, og under de seneste drøftelse fik man forståelsen af, at KuAS's ledelse er direkte uvillig til at aftale principielle retningslinier og til at inddrage "brugerne" heri.

BYGNudv ser derfor ingen anden udvej end

selv at udarbejde en revision af Vejledningen, og et forslag hertil forventes fremlagt for generalforsamlingen til maj.

Med generalforsamlingens godkendelse vil Vejledningen kunne fungere som Ejerlaugets anbefalinger. Det er på en måde ligesom Vejledningen hidtil har fungeret, og styrken ved komme med en sådan udmelding fra ejerlauget er desuden, at det så er KuAS, som skal argumentere, hvis ansøgninger som følger vejledningen skal forkastes.

Et oplæg til en række supplerende principper blev fremlagt på Julemødet. Der var ingen egentlige indvendinger, men et forslag fra Jens Harrsen om at lægge mere vægt på at beskrive fredningsværdier og overlade argumentationen for graden af bevaring til den enkelte ansøger. - BYGNudv har noteret sig dette synspunkt, og tiden må vise, hvor meget vi ad den vej kan holde tingene ude fra hinanden. Fremgangsmåden vil under alle omstændigheder blive forsøgt.

BYG/ørn-jj

SÆRLIGE TILSKUD *fra KUAS*

tilskud til særlige fredningsopgaver

Mulighederne for tilskud har varieret meget i årenes løb.

For nogle år siden oplevede flere at få tilskud fra KuAS på op til 40.000 kr for eksempel til omlægning af tag.

Siden blev der lukket for den mulighed, og der blev i stedet henvist til Kommunens Bygningsbevaringsfond, som tilsvarende kunne bevilge 40.000, men nu som lavtforrentede, afdragsfrie lån, hvilke stort set var lige så godt som en foræring.

For 1-2 år siden blev der også lukket for den mulighed, idet lånet ikke længere kunne gives til nyere huse, - og Romerhusene hørte netop til den kategori.

Nu er vi igen rykket tilbage til start så at sige. I den netop udsendte publikation "Når bygningen er fredet" oplyser KuAS, at "der kan søges tilskud til væsentlige byggearbejder, f.eks. omlægning af tag"!!

Noget tyder imidlertid på, at KuAS har egentligt historiske bygninger i tankerne, og at tilskudet er tænkt som støtte til dækning af ganske særlige rekonstruktionsudgifter. Og i den sammenhæng har gen-omlægningen af taget på

KV99 netop været en sådan ganske særlig sag (se den følgende artikel herom).

På de seneste møder med KuAS har tilskud konkret været nævnt som en mulighed, hvis nogen ville gå igang med en tilbageføring til de oprindelige vinduespartier eller retablering af det oprindelige køkken (specielt køkkenvæggen mod stuen).

Som diskussionen forløber om fredning, vedligeholdelsesvejledningen og ejerlaugets aktive medvirken er det imidlertid umuligt at vide, hvilke muligheder der egentlig er. - KuAS ønsker tydeligvis først at forholde sig til spørgsmålet, når der foreligger en konkret sag, og der er dermed lagt op til, at evt. ansøgere må tage det fornødne initiativ.

BYGNudv&bestyrelsen medvirker dog gerne efter bedste evne, og vi anbefaler derfor at blive inddraget allerede i de indledende overvejelser

BYGN/ørn-jj

TILSKUD til KV99 .....

Særligt tilskud til gen-om-lægning af tag på KV99

Lige nu har Ejerlauget deponeret tagsten til adskillige års forbrug. Men før det skete var markedet en overgang fuldstændigt drænet, og KuAS v/Bent Friis anviste den ulykkelige løsning at anvende Voldstrup tegl i stedet.

Tom Nielsen KV99 fulgte anvisningen, som blandt andet medførte en omlægning af taget med anden lægteafstand og en tagdækning, som adskilte sig markant fra de øvrige romertage. Stenene viste sig desuden at forvitre i vejrlyget, og som resultat blev det åbenbart, at den foreslåede tagdækning ikke bør anvendes i Romerhusene.

KuAS kunne godt se, at den var gal, og med det nye lager af originale sten var der igen grund til at fremture. Tom ønskede at få sit tag genomlagt, og bestyrelsen støttede ønsket ud fra en helhedsbetragtning og med påstand om, at Toms burde holdes skadesløs, da han dybest set blot havde fuldt KuAS's anvisning.

Det førte til en hel del breve og forhandlinger med skiftende sagsbehandlere igennem flere år, men omsider er sagen faldet på plads med tilsagn om tilskud af den type, som

KuAS åbenbart kan yde til særlige renoveringsarbejder.

Et sidste problem var imidlertid, at KuAS allerede har ydet tilskud til Ejerlaugets indkøb af tegl, og dette tilskud måtte først fratrækkes med kr. 4.74 pr sten. Herefter står Tom Nielsen nu med tilsagn om 280.000 kr til en fuldstændig genomlægning af taget på KV99.

Tillykke med det!

Det var godt at det lykkedes at få en god udgang på en rigtigt kedelig sag.

BYGN/ørn-ij

PUBLIKATION MURSTEN ....

Når bygningen er fredet

Oplysningerne om særlige tilskud kan ses omtalt i publikationen:

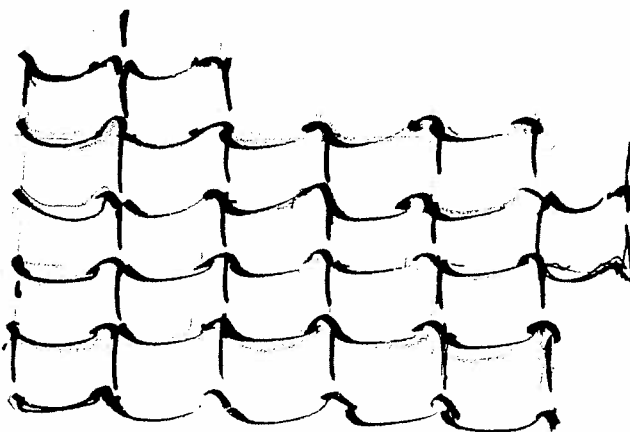
Når bygningen er fredet

som blev omdelt i december som en hilsen fra KuAS.

I virkeligheden har romerne allerede en gang tidligere modtaget den samme publikation, men dengang som en hilsen fra BYFO.

Det vil sige, at de to udgaver er indholdsmæssigt ens, men tekst en er let ombrudt, og Skov- & Naturstyrelsen er ændret til KuAS.

I RomerNyt-30 omtalte vi forøvrigt BYFO's anmeldelse af publikationen. /red

Vivian & Jesper Vaupel overtog CP21 den 1/12, og med usædvanlig hurtig godkendelse fra KuAS iværksatte de straks nogle bygningsarbejder som 'frigjorde' et halvt hundrede hele mursten og lige så mange halve fra en ombygning i garagen.

Både bygherre og murer var klar over, at der kan være problemer med at skaffe facadestenen med den rette patina, når der nu og da skal laves facadereparationer, og vi ved allesammen, hvor synlige disse reparationer kan være.

Ejerlauget fik stenene overdraget, og de er nu deponeret i tegldepotet i Østskoven.

Tak for stenene. Det var et fint initiativ, som meget gerne må efterfølges, hvis/når nogen får overskydende sten ved ændring (med tilladelse) af en havemur, garage eller andet.

Også hårdtbrændte tegl som nogle endnu har liggende som haveklinker, er interessante, dels til belægning men også fordi de i en snæver vending kan anvendes sammen med almindelige facadesten til murreparation.

BYGNudv/ørn-ij

STADSGARTNEREN I MONTEBELLO-SKOVEN .....

Umiddelbart før jul færdiggjorde stadsgartneren stibelægningen i Montebelloskoven med grus, og samtidig blev der etableret terræn-trapper fra stjerne til Gurrevej.

Baggrunden var en henvendelse fra Ejerlauget og en gennemgang af forholdene i skoven med stadsgartner Vang Christensen.

Sørne (og vandforholdene i skoven i det hele taget) blev ved den lejlighed erklæret nødlidende efter det voldsomme Montebello byggeri, men stadsgartneren fandt, at forholdene måtte stabiliseres gennem et par år, før det ville være rimeligt at gribe ind.

Stjerne og en udgang til Gurrevej burde der derimod gøres noget ved.

Som led i forberedelserne burde også Montebello's forskellige parter inddrages i forhandlingerne, og efter aftale tog bestyrelsen for ejerlauget kontakt til disse og meldte tilbage, at vi var klar til forhandling.

Imidlertid valgte Vang Christensen selv at iværksætte arbejderne, da det kom til stykket,

og han "fandt penge til arbejderne", og måske var der heller ikke så meget at tale om, når vilkår og muligheder blev set sammenhæng.

Stjerne blev retableret i løbet af året, hegnet mod Kronborg Lade-gaardsvej eftergået, og den sidste af trapperne mod Gurrevej blev så anlagt lige før jul.

Trapperne er ganske beskedne, men i grunden helt tilstrækkelige og i overensstemmelse

med stadsgartnerens (og vores) opfattelse af, at stjernens status som skovstier skal fastholdes, uden at der fremkaldes forventning om egentlig gennemfart, endsige vejbelægning og lys.

DgU og bestyrelsen finder derfor at arbejdet er gennemført meget tilfredsstillende, og fra Ejerlauget fik stadsgartner Vang Christensen et julekort med tak for indsatsen.

/red

BYGGE-UD eller BYGGE-IND .....

Overfor KuAS anbefaler BYGNudvalget, at garagen fortsat skal kunne udbygges og inddrages i boligen. Det er ikke det, som denne historie drejer sig om, men derimod om de situationer, hvor man ikke bygger ud, men som tværtimod ønsker at bevare garagen som garage, depot eller værksted.

Alle har i dag lukket garagen mod vejen. Det var dog *ikke* den oprindelige mening.

I RomerNyt-19 (feb.04) kunne læse, at Utzons ide var en åben køreport, som man kender den fra gårde på landet. Porten skulle forbinde naturen udenfor med gårdhaven inde - men forøvrigt kunne romerne bruge køreporten som de bedst ville det, sagde Utzon ved den lejlighed.

Situationen har da også været at samtlige romere lige fra starten og af gode grunde har haft port mod vejen og noget tilsvarende mod gården.

Når garagen ligger for enden af værelsesfløjen har den almindelige (og udmærkede) løsning været at lukke mod gården med en panelvæg i plan med værelsesfacaden, men adskilt fra denne af muren mellem værelsesfløjen og garagen. -

Ved renoveringen af CP51 valgte Lise Ladegaard at tilnærme sig Utzon's ide, og garagevæggen mod gården blev rykket ind i rummet, således at åbningen nu opleves som en "port" fra en stor del af gårdhaven

For HD3's vedkommende har undertegnede netop foretaget en tilsvarende tilbagerykning og det skal have en kommentar med på vejen.

Garagevæggen er her rykket tilbage, svarende til tilbagerykningen for enden af stuen (90cm bag tagremmen). Rummet indenfor bliver herved kun ca 9 m², men den overdækkede del udenfor bliver til gengæld anvendelig til ophold, brænde ell.a. og der bliver en vægflade mere til f.eks. haveredskaber, - og samtidig opnås Utzons "portvirkningen" som beskrevet ovenfor.

En særlig pointe er desuden, at en lem i udhænget giver mulighed for at stikke lange emner op på loftet, og det er typisk ikke-muligt fra lemmen inde i garagen. -

Ændringen er (naturligvis) foretaget med KuAS's godkendelse.

Hvor garagen ligger for enden af stuen, har flere fra starten haft en tilsvarende tilbagerykning, og derved bevaret den arkitektoniske ide samt fri udgang (og udluftning) fra stuen gennem terrassedøren.

Andre har ønsket at få så stor garage som muligt, og garagens panelvæg er her bygget i forlængelse af stuens vinduesparti, uden at der her er nogen mur til at skille de to partier.

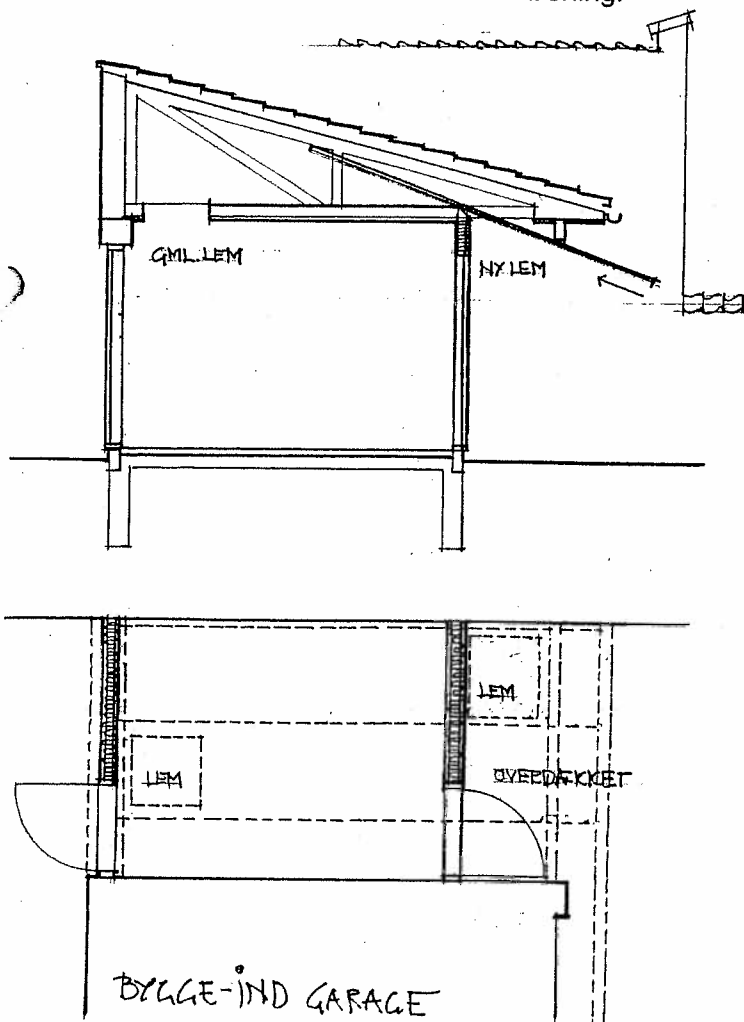
Den fremgangsmåde er der formentlig ingen tilfredsstillende løsning på, og man havde i virkeligheden været bedre tjent med at udvide garagen med en egentlig udbygning, som helt kunne have brudt med Utzons facade. -

I BYGNudv's oplæg til ændring af Vedligeholdelsesvejledningen anbefaler udvalget da også, at udbygning fortsat skal være tilladt ved fuld udnyttelse af garagen, - men det er som sagt ikke det, den her historie handler om.

Romere, som måtte have interesse i at bygge-ind i stedet for at bygge-ud, skal være velkomne til at bese denne mulighed hos undertegnede.

JJ/HD3

Dette er dog ikke den eneste løsning.

INDHOLD .....

Midtvejs	01
Notat fra Julemøde	02
Tagrørene	04
De indre veje	04
Havremarken-dræn	05
Ved.ligeh.vejl.	06
Særlige tilskud	06
Kingosvej 99	07
Bygningen er fredet	07
Mursten	07
Montebelloskoven	08
Bygge-ind	09
Velkommen	10
Til salg	10
KuAS adresse	10
Fastelavn	10

KALENDER

Søn. 18.febr 07
Fastelavn

Lø-sø 24-25.febr.07
Beskærewekend

Lø-sø 28-29.april 07
Arbejdsweekend
(frokost: BV)

On 23.5.07
Generalforsamling

RomerNyt redaktion
JørgenJørgensen HD3
Næste Nummer kommer
primo februar 07.
Evt. Indlæg bedes aftalt
med red. senest 15.jan.

VELKOMMEN

Pr 1.januar har Lene
Juul-Andersen & Frank
Rosendahl Nielsen
overtaget
Carl Plougsvej 41
sammen med børnene
Johan & Hanna

Velkommen!

TIL SALG .....

Hauchsvej 9 er sat til
salg. Henvendelse kan
ske til Nybolig Lillelund,
Stengade 66,
tlf. 4925 6400

KuAS-adresse

KuAS er flyttet til:
HCAndersens Boulev.2
1553 København V

Telefonen er ændret til
3374 5100,
mail: www.kulturarv.dk

Sagsbehandler for ejer-
lauget er nu og
forhåbentlig fortsat:
Lisbeth Pepke.

BYGNudv/Ørn-jj

Fastelavn

*udklædning
tøndeslagning
præmier
slik - sodavand/toddy
botter
søndag den 18.febr
kl.11
på Baggesensvej
husk tilmelding!*

